

Algimantas Zolubas. Ar tinka Sausio 13-ajai neužmirštuolė?

Neužmirštuolė – kukli, penkių žiedlapių, žydra, auganti bet kur, kur dirvožemis ne smėlis, kur drėgmės pakanka, auganti grupėmis gėlė. Jai sparnuotus žodžius skyrė Maironis:

*Tiek duota žiedeliams gražių pavardžių
Iš margo gėlių sutvėrimo;
O vis tik, man rodos, gražiausias iš jų
Jo vardas: gėlė atminimo!*

Gėlę tarsi galėtume laikyti lietuviška, nes ji čia gerai tarpsta, ilgai žydi, nors spalva daugiau Europos Sąjungai ar slavams tinka. Jei jau neužmirštuolę norime pamerkti į vazą ar dovanoti, tai imame puokštę. Iš tikrųjų po vieną neužmirštuolę nedovanojame, todėl ir jos žiedelio mūsų tautiniuose raštuose nėra, iki 2014 tokio simbolio niekur nevartojome.

Sausio 13-ajai turėjome kelis, istorines šaknis turinčius simbolius: Trispalvę, Vytį, Gedimino stulpus, Vyčio kryžį. Su jais Lietuvos piliečiai ėjo į partizaninį karą, į Baltijos kelią ir į dainuojančią revoliuciją, su jais 14 pasišventėlių žuvo prie Bokšto. Koki paika galva panūdo šiuos simbolius keisti į penkialapį, savo forma primenantį Kremliaus penkiakampę?

Neužmirštuolės idėja atėjo ne iš visuomenės, o iš valdžios, su visuomene nederinus. Aukščiausi

šalies vadovai, išsikirpę iš žydrą kartono penkialapius blynelius ant atlapų pasikabino ir įsakmiai paskelbė neužmirštuolių vajų.

Lietuvoje paplitęs penkis žiedlapius turintis, geltonos ir žalios, lietuviškų spalvų augalas vėdrynas, tačiau sumanytojams jis netiko, nes jis neturi tokių istorinių šaknų kaip neužmirštuolė. O neužmirštuolės simbolis šaknis turi, yra plačiai žinomas kaip masonų simbolis.

Pradžioje tai buvo „Į saulę“ (Zur Sonne) Didžiosios ložės simbolis, 1926 m. Bremeno suvažiavimo metu patvirtintas. Jį vartojo visoje Vokietijoje ir jis vėliau buvo padarytas Vermachto ginklavimui aukų rinkimo simboliu 1938 m. ir „Žiemos pagalbos“ kampanijoje. Tuomet masonai kažko nepasidalino su *Vermachto* vadovybe, jo atsisakė, bet po karo Visos Vokietijos Didžiųjų Ložių Suvažiavime jis buvo

sugrąžintas ir dabar vartojamas ne tik Vokietijos bet ir viso pasaulio masonų. Jis reiškia pagarbą visiems, kas žuvo dėl masonų idėjų ir žinomas visame pasaulyje. Tiesa, neužmirštuolės simbolis dar vartojamas Rusijoje Motinos dieną pažymint, armėnų genocidą ir ukrainiečių holodomorą minint, tačiau Sausio 13-osios aukų mastas nevertinamas kaip genocidas.

Taigi mūsų valdžiai ir viešųjų ryšių specialistai pasižaidė, bet dabar neužmirštuolių vajus turi baigtis, nes jis tebuvo vajus.

Jei Sausio 13-ąją Seimo salėje išvysime neužmirštuoles, galėsime tarti, jog vajus virsta provokacija, o Seimas - masonų lože, kuri išreiškia nepagarbą Sausio 13-os aukoms, nes jos šių simbolių net nepažinojo.